

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки та менеджменту
Кафедра маркетингу і логістики

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Основи наукових досліджень і академічного письма

(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої

програми

«Інформаційні системи та технології»

(назва)

за спеціальністю

126 «Інформаційні системи та технології»

(шифр, назва)

на першому рівні вищої освіти

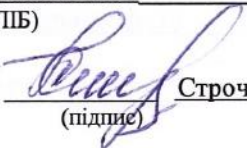
Суми – 2021

Розробник: Муштай В.А. к.е.н, доцент
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри маркетингу та логістики (назва кафедри)	протокол від <u>24.06.2021</u> № <u>14</u>
	Завідувач кафедри <u></u> <u>Лищенко М.О.</u> (підпис) (прізвище, ініціали)

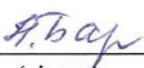
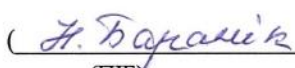
Погоджено:

Гарант освітньої програми Толбатов А.В.
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Строченко Н.І.
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: Агаджанова С.В.
(ПІБ)

Макарова В.В.
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації ()
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 10.09. 2021 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми
2021	-	24.06.2021; №14	Лищенко М.О.	Толбатов А.В.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Основи наукових досліджень і академічного письма		
2.	Факультет/кафедра	Економіки і менеджменту		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо – професійна програма «Інформаційні системи та технології». Першого рівня вищої освіти за спеціальністю 126 Інформаційні системи та технології галузі знань 12 Інформаційні технології Кваліфікація: бакалавр з інформаційних систем та технологій		
5.	Рівень НРК	6		
6.	Семестр та тривалість вивчення Денна форма навчання	2 – й , 15 тижнів		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл Денна форма навчання	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні -
		46 год	30 год	74 год
9.	Мова навчання	Українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	К.е.н, доцент Муштай В.А.		
11.	Контактна інформація	ауд. 214е; тел.: +38066182023; vamushtai@gmail.com		
12.	Загальний опис освітнього компонента	Спрямований на вдосконалення вмінь у пошуці та опрацюванні наукової інформації, виборі методів дослідження, у точному, академічно грамотному формулюванні проблеми, мети, завдань, об'єкта та предмета дослідження		
13.	Мета освітнього компонента	Формування системи знань з методології, теорії методу і дослідницького процесу, методичного забезпечення науково-дослідної діяльності, формування вміння організувати наукове дослідження певної проблеми з використанням усього комплексу традиційних методів наукових досліджень та академічного письма		
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на вивченні ОК: громадянська освіта, українська мова (за професійним спрямуванням) та академічне письмо 2. Освітній компонент є основою для вивчення ОК: дослідження операцій, інформаційні системи в бізнесі		
15.	Політика академічної доброчесності	Студенти повинні чітко дотримуватися вимог «Положення про академічну доброчесність СНАУ». Недопустимим є списування під час контрольних робіт та іспиту. При використанні різноманітних засобів інформації, має бути здійснено посилання на використане джерело. Усі виконані самостійні роботи (реферати, індивідуальні завдання) перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту за виконання вимог щодо посилань (допускається не більше 40 % текстових запозичень)		

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)			Як оцінюється РНД
	ПРН ₁₀	ПРН ₁₂	ПРН ₁₅	
ДРН 1. Розрізняти фундаментальні та прикладні дослідження, визначати об'єкт дослідження та правильно формулювати його зміст та предмет	x			Доповіді за рефератами
ДРН 2. Здійснювати пошук інформації за різними напрямками та проводити статистичну обробку і оцінку даних наукових досліджень			x	Тестування, оцінювання
ДРН 3. Практично реалізовувати опановані методологічні основи наукових досліджень		x	x	Розв'язування ситуаційних задач
ДРН 4. Складати план наукової роботи з урахуванням літературної форми представлення наукового дослідження та здійснювати відповідно до загальних вимог змістовне наповнення основних складників наукового дослідження з дотриманням вимог до друку та академічного письма	x	x	x	Презентація та захист результатів дослідження

ПРН₁₀ Розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки та існуючих державних і закордонних стандартів під час формування технічних завдань та рішень

ПРН₁₂ Приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та виробничих інтересів; ефективно працювати як індивідуально, так і у складі команди.

ПРН₁₅ Оцінювати отримані результати та аргументовано захищати прийняті рішення; усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань, удосконалення креативного мислення; якісно виконувати роботу та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу(денна ф.н.)				Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
<p>Тема 1. <i>Наука і наукові дослідження в сучасному світі</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Сутність науки як суспільної категорії Поняття наукових досліджень та їх класифікація Об'єкт і предмет наукового дослідження Результат наукових досліджень Організація наукової діяльності в Україні 	6	4	-	8	Основні джерела: посібники: 1;3;5 інші: 1;3;4;6 Методичне забезпечення: 1;2;3
<p>Тема 2. <i>Структура наукового дослідження та змістовне наповнення його складників</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Вибір теми наукового дослідження Літературна форма представлення наукового дослідження Загальна структура та змістовне наповнення змісту та вступу наукового дослідження Змістовне наповнення основної частини наукового дослідження Змістовне наповнення висновків наукового дослідження 	6	6	-	8	Основні джерела: посібники: 1;3 інші: 1;3;4 Методичне забезпечення: 1;2;3
<p>Тема 3. <i>Інформаційне забезпечення наукових досліджень</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Інформація як фактор потенціалу науки Сутність і властивості інформації Класифікація інформації та її важливість при 	6	4	-	8	Основні джерела: посібники: 3;5 інші: 1;2;3;6 Методичне забезпечення: 1;2;3

¹Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

здійсненні наукових досліджень					
4. Задоволення інформаційних потреб споживача					
5. Пошук наукової інформації					
Тема 4. <i>Методи наукового дослідження</i>					Основні джерела: посібники: 1;3;5 інші: 1;2;3;4;6;7 Методичне забезпечення: 1;2;3
1. Сутність методології та її складових					
2. Загальнонаукові емпіричні методи дослідження					
3. Метод наукового спостереження	6	4	-	8	
4. Соціологічний метод в наукових дослідженнях					
5. Загальнонаукові теоретичні методи дослідження					
Тема 5. <i>Статистична обробка та оцінка даних наукових досліджень</i>					Основні джерела: посібники: 1;5 інші: 1 Методичне забезпечення: 1;2;3
1. Метод статистичних групувань					
2. Індексний метод в наукових дослідженнях					
3. Динамічні ряди та їх застосування в аналізі і прогнозуванні явищ та процесів	6	4	-	8	
4. Використання кореляційних моделей в наукових дослідженнях					
Тема 6. <i>Оформлення результатів наукового дослідження</i>					Основні джерела: посібники: 1;3;5 інші: 1;4;6 Методичне забезпечення: 1;2;3
1. Загальні вимоги та друку наукових робіт	4	2	-	8	
2. Оформлення наукових публікацій: наукових статей, тез					
Тема 7. <i>Основні засади академічного письма</i>					Основні джерела: посібники: 2;4 інші: 8;9 Методичне забезпечення: 1;2;3
1. Основні характеристики поняття академічного письма	4	2		10	
2. Сучасне поняття академічної грамотності та його структура					
3. Концепція «персональний процес – практика –					

публічний продукт» у створенні академічних текстів 4. Критичне мислення					
Тема 8. <i>Академічна доброчесність. Етичний кодекс ученого.</i> 1. Академічна доброчесність як запорука якісної вищої освіти 2. Академічна культура: поняття, функції, складові. 3. Академічна нечесність та методи її запобігання 4. Етичний кодекс ученого 5. Бухарестська декларація етичних принципів вищої освіти.	4	2		8	Основні джерела: посібники: 1;2;4 інші:5;10 Методичне забезпечення:1;2;3
Тема 9. <i>Плагіат. Протидія плагіату</i> 1. Поняття плагіату в Україні та світі. Види плагіату 2. Протидія плагіату 3. Законодавчий аспект щодо плагіату 4. Програм, які спрямовані на виявлення плагіату	4	2		8	Основні джерела: посібники: 1;2;4 інші:11 Методичне забезпечення:1;2;3
Всього	46	30	-	74	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН 1.	Словесні методи: лекція, пояснення, навчальна дискусія	Метод готових знань
	Наочні методи: демонстрація	Метод формування умінь і навичок
	Практичні методи: вправи, практичні роботи	Дослідницький метод
	Метод тьюторського навчання*	Методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок
ДРН 2.	Словесні методи: лекція, пояснення, навчальна дискусія	Метод готових знань
	Наочні методи: демонстрація	Метод формування умінь і навичок
	Практичні методи: вправи, практичні роботи	Дослідницький метод
	Метод тьюторського навчання*	Методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок
ДРН 3.	Словесні методи: лекція, пояснення, навчальна дискусія	Метод готових знань

	Наочні методи: демонстрація	Метод формування умінь і навичок
	Практичні методи: вправи, практичні роботи,	Дослідницький метод
	Метод тьюторського навчання*	Методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок
ДРН 4.	Словесні методи: лекція, пояснення, навчальна дискусія	Метод готових знань
	Наочні методи: демонстрація	Метод формування умінь і навичок
	Практичні методи: вправи, практичні роботи	Дослідницький метод
	Метод тьюторського навчання*	Методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок

*За умови змін процесу навчання

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Підсумкове оцінювання за темами	20 балів/20%	До кінця 8; 15 тижнів
2.	Вирішення ситуаційних завдань за темами	10 балів/10%	До кінця 8; 15 тижнів
3.	Аналіз текстів (реферат)	20 балів/20%	До кінця 8 тижня
4.	Індивідуальне завдання (написання тези)	20 балів/20%	До кінця 13 тижня
5.	Екзамен	30 балів/30%	

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Підсумкове оцінювання за темами	<12 балів	12-15	15-18 балів	18 -20 балів
	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Студент демонструє деяке розуміння конкретних предметних теорій, парадигм, концепцій та принципів</i>	<i>Студент демонструє розуміння специфічних теорій, парадигм, концепцій та принципів, а також розуміння більш спеціалізованих областей</i>	<i>Студент демонструє глибоке розуміння специфічних теорій, парадигм, концепцій та принципів, а також глибоке розуміння більш спеціалізованих областей</i>
Вирішення завдань за темами	<6 балів	6 -8	8-9 балів	9-10 балів
	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Студент здатен вирішувати основні числові</i>	<i>Студент здатен вирішувати низку числових</i>	<i>Студент здатен вирішувати складні числові та</i>

		<i>задачі, використовуючи відповідні методи</i>	<i>задач, використовуючи відповідні методи</i>	<i>ситуаційні проблеми, використовуючи відповідні методи.</i>
	<i><12 балів</i>	<i>12-15</i>	<i>15-18 балів</i>	<i>18 -20 балів</i>
Аналіз текстів (реферат)	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Студент здатен зіставляти, узагальнювати та аналізувати інформацію</i>	<i>Студент здатен аналізувати, синтезувати, узагальнювати та оцінювати інформацію</i>	<i>Студент здатен шукати, аналізувати, синтезувати, узагальнювати та критично оцінювати інформацію</i>
	<i><12 балів</i>	<i>12-15</i>	<i>15-18 балів</i>	<i>18 -20 балів</i>
Індивідуальне завдання (написання тези)	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми</i>
	<i><18 балів</i>	<i>18-23</i>	<i>23-27 балів</i>	<i>27-30 балів</i>
Екзамен	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Студент здатен пригадати та відтворити знання на основі безпосередньо викладеного матеріалу в межах ОК</i>	<i>Студент здатен пригадати та відтворити знання, безпосередньо викладеного матеріалу в межах ОК із деякими доказами більш широкого дослідження</i>	<i>Студент здатен відтворити знання, отримані поза межами безпосередньо викладеного матеріалу в межах ОК</i>

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Тестування знань після вивчення тем 1; 2; 3; 4; 5; 6;7; 8;9	3; 5; 7; 9; 11; 14 тижні
2.	Оволодіння навичками та вміннями при розв'язуванні ситуаційних завдань	протягом 1-8; 9-15 тижнів
5.	Підготовка реферату та його надання на проходження плагіату	5- 6 тиждень
6.	Усна доповідь за рефератом	7 – 8 тиждень
7.	Написання тези та її надання на проходження плагіату	11 - 12

8.	Представлення результатів наукового дослідження	13 - 14
9.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над рефератом (тезою) протягом занять	2- 12 тижні
10.	Усний зворотній зв'язок від викладача та студентів після доповіді за рефератом та презентації результатів наукового дослідження	Протягом тижня після захисту
11.	Самоцінювання та взаємна оцінка відповідей, захистів результатів наукового дослідження	Протягом тижня після відповідей, доповідей та захистів результатів дослідження

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

6.1.1. Підручники/посібники

1. Лишенко М.О., Данько Ю.І., Муштай В.А. Методологія наукових досліджень та підтримання принципів академічної доброчесності. Навчальний посібник. Сумський національний аграрний університет. Суми: СНАУ, 2022. 170 с.
2. Лютий Т.В., Денисова О.С. Навчальний посібник з дисципліни «Академічне письмо та оприлюднення наукових результатів» для магістрантів спеціальностей: 8.113 – Прикладна математика; 8.171 – Електроніка (освітня програма: 8.171.2 Комп'ютерні технології та наноматеріали в електроніці); 8.153 – Мікро- та наносистемна техніка (освітня програма: Нанотехнології та біомедичні системи); 8.122 – Комп'ютерні науки (освітні програми: 8.122.1. Інформаційні технології проектування, 8.122.2. Інформатика). СумДУ. Суми. 2019. с. 186. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/download/123456789/78695/1/04_LyutyuTV_Academic_Writing_Short.pdf;jsessionid=AC1A470C67D61264B668F8505197A20F
3. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с. URL: https://agro.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/20201113_100711.pdf
4. Юрченко С.О., Юрченко О.Є. Основи наукових досліджень: навчальний посібник для студентів спеціальностей «Туризм», «Готельно-ресторанна справа», «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2017. 204 с. URL: <https://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2017-12-12/Yurchenko.pdf>
5. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Академічне письмо: навч. Посібник. Кривий Ріг, 2019. 130с. URL: <http://surl.li/agkel>

6.1.2. Інші джерела

1. Андрійчук В.Г. Основи наукових досліджень в агробізнесі: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2018. 491 с.
2. Антонюк В.С., Полонський Л.Г., Аверченков В.І., Малахов Ю.А. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. К.: НТУУ «КПІ». 2015. 276 с. URL: <http://www.oiep.kpi.ua/downloads/disc/anton.pdf>
3. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. URL: <https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/Articles/gornostal/vajinskii%20posibnyk.pdf>
4. Гончарук Т.В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Тернопіль, 2014. 272 с. URL: <http://dspace.wnu.edu.ua/bitstream/316497/4874/3/ПОСІБНИК%20ОНД%20друк.pdf>
5. Гнезділова К. М. Академічна чесність як цінність корпоративної культури університету *Вісник Черкаського університету*. Серія «Педагогічні науки». 2016. Вип. № 14. С.23–30 URL: <https://ped-ejournal.cdu.edu.ua/article/view/1133/1153>

6. Добронравова І. С., Руденко О. В., Сидоренко Л. І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. (ч. 2). К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с. URL: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/Methodol.pdf>
7. Каламбет С.В., Іванов С.І., Півняк Ю.В. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб. Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с. URL: <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/10/3-1.pdf>
8. Костик Є. Формування навичок іншомовного академічного письма у студентів-магістрів економічного профілю. *Теоретична і дидактична філологія*. Серія : Педагогіка : зб. наук. праць. Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 30. С. 78–86. URL: <http://ephsheir.phdpu.edu.ua/xmlui/handle/8989898989/4211?show=full>
9. Серебрянська І. «Основи академічного письма» в закладах вищої освіти: міждисциплінарне спрямування. *Освітологічний дискурс*. 2021. № 1 (32). С. 87 – 100. URL: <https://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/download/753/634/2481>
10. Сорокіна Н. Г., Артюхова А.С., Дегтярєва О.І. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: кол. моногр. Дніпро : ДРІДУ НАДУ. 2017. 169 с. URL: http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/monografii/Monografiya_young_scientist.pdf
11. Рижко О. Поняття, види, класифікації плагіату. *Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника*. 2016. № 8. С. 134–150. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/lmbyivs_2016_8_12

6.3. Методичне забезпечення

1. Основи наукових досліджень і академічного письма. Методичні рекомендації для проведення практичних занять для студентів денної та заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» спеціальностей 126 «Інформаційні системи та технології», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 073 «Менеджмент», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 071 «Облік і оподаткування», 051 «Економіка», 28 «Публічне управління та адміністрування»/укладач Муштай В.А.- Суми, 2022.
2. Основи наукових досліджень і академічного письма. Методичні рекомендації для самостійної роботи для студентів денної та заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» спеціальностей 126 «Інформаційні системи та технології», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 073 «Менеджмент», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 071 «Облік і оподаткування», 051 «Економіка», 28 «Публічне управління та адміністрування»/укладач Муштай В.А.- Суми, 2022.
3. Курс «Основи наукових досліджень»/ «Основи наукових досліджень і академічного письма» в системі MOODLE/ Автор: В.А. Муштай. URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4675>

6.4. Інформаційні ресурси

1. Офіційна інтернет-сторінка Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

6.5. Програмне забезпечення

1. Використання стандартного пакету Microsoft Excel